

BESLUIT ONTGRONDINGENWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND naar
aanleiding van tussenuitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van
24 augustus 2016/nummer 201601910/1/R4

Datum besluit : 16 september 2016
Onderwerp : Ontgrondingenwet - gemeente Neerijnen
Activiteit : Herinrichting Heesseltsche uiterwaarden
Kadastrale percelen : Est en Opijnen, sectie D, nr. 99, 100, 114 en sectie E, nr. 390, 391, 392 en 393. Varik, sectie E, nrs. 46 t/m 54, 56, 212, 213, 214, 229. 230, 233 t/m 240, 715, 736, 822, sectie C, nrs. 205, 206, 207, 212, 297, 298, 301.303, 343, 379, 380, 381, 389, 430, 437 en 453.
Verlenen/weigeren : verlenen vergunning
Aanvrager : Rijkswaterstaat Oost Nederland
Zaaknummer : 2015-005700

I. GEGEVENS

1. AANVRAAG

Op 9 april 2015 heeft Anteagroup namens Rijkswaterstaat Oost Nederland een aanvraag om vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet ingediend voor het ontgronden van de percelen kadastraal bekend gemeente Est en Opijnen, sectie D, nr. 99, 100, 114 en sectie E, nr. 390, 391, 392 en 393. Varik, sectie E, nrs. 46 t/m 54, 56, 212, 213, 214, 229. 230, 233 t/m 240, 715, 736, 822, sectie C, nrs. 205, 206, 207, 212, 297, 298, 301.303, 343, 379, 380, 381, 389, 430, 437 en 453.

De aanvraag bestaat uit:

- . Aanvraagformulier
- . Inrichtings- en uitvoeringsplan Heesseltsche Uiterwaarden(revisie 03) 10032015
- . Grondstromenplan Heesseltsche Uiterwaarden definitief (revisie 03c)
- . Passende beoordeling Heesselt MIRT 4 rev00
- . Natuurtoets Heesseltsche uiterwaarden MIRT 4 rev01
- . Projectplan Ruimtelijke Ingrepen Heesselt FFWET MIRT4
- . Geohydrologischonderzoek-MIRT4-R07-definitief
- . Beheerplan Heesseltsche Uiterwaarden versie 18 april 2011 2.0
- . Kadastrale gegevens-KK-1-0002
- . Eigenarenkaart 258135-GZ-4-0002 D0
- . Milieu hygiënisch en fysisch waterbodemonderzoek hoofdrapport
- . Milieu hygiënisch en fysisch bodemonderzoek tekeningen
- . Plantekeningen nr. 258135_HEE_DTM_6 versie D4 (vergravingen) en 258135_HEE_DTM_7 versie D3 (ligging dwarsprofielen) , (beide gedateerd 14 april 2016)
- . Profielen bladen 258135_HEE_DP_1 versie D2 en 258135_HEE_DP_2 versie D2 (gedateerd 15 juli 2016)
- . Machtiging t.b.v. vergunningen Heesseltsche Uiterwaarden

BESCHRIJVING AANVRAAG

De aanvraag heeft betrekking op de Heesseltsche Uiterwaarden. In het kader van een door Rijkswaterstaat opgesteld herinrichtingsplan voor deze uiterwaard wordt een groot aantal maatregelen getroffen waaronder de aanleg van nevengeulen en het plaatselijk verlagen van het maaiveld. De totale herinrichting beslaat een gebied van 340ha. Doel van deze herinrichting is het leveren van een bijdrage aan de hoogwaterveiligheid en het realiseren van 206ha nieuwe natuur. De oppervlakte van de feitelijke ontgraving is ongeveer 150ha. Uit de bij de aanvraag ingediende grondbalans blijkt dat de totale hoeveelheid te ontgraven specie 2.155.661m³ zal zijn. Van deze hoeveelheid zal 1.295.400m³ in het gebied worden toegepast. Op basis van het uitgevoerde bodemonderzoek wordt verwacht dat 35.728m³ verontreinigde moet worden afgevoerd naar een verwerker. Verder komt naar verwachting 49.920m³ vermarktbaar klei vrij en 824.533m³ vermarktbaar zand.

2. PLANOLOGISCHE SITUATIE

In verband met de voorgenomen herinrichting heeft de gemeente Neerijnen op 28 november 2013 het bestemmingsplan Heesseltsche Uiterwaarden vastgesteld. Het overgrote deel van de uiterwaard heeft de bestemming natuur gekregen. De te graven geulen zijn als water bestemd. Enkele particuliere percelen hebben een agrarische bestemming gehouden.

In de Omgevingsvisie van de provincie ligt het gebied binnen het Gelders Natuur Netwerk.

3. PROCEDURE

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Ontgrondingenwet is het verboden te ontgronden zonder vergunning. Volgens artikel 8, tweede lid, zijn wij bevoegd om over deze aanvraag te beslissen. Voor ontgrondingen in het winterbed van een tot de rijkswateren behorende rivier is in artikel 8, derde lid, bepaald dat wij deze bevoegdheid uitoefenen in overeenstemming met "Onze minister". Dit betekent dat wij de onderhavige ontgrondingsvergunning pas definitief kunnen verlenen nadat de Minister van Infrastructuur en Milieu daarmee schriftelijk heeft ingestemd.

De Ontgrondingenwet verklaart in artikel 10, eerste lid, afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing op de totstandkoming van een vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet. Wij hebben de ontvangst van de aanvraag bevestigd en de aanvraag aan de betrokken bestuursorganen toegestuurd met het verzoek om een zienswijze daaromtrent te geven.

Op 12 mei 2015 hebben wij de aanvrager bericht dat de aanvraag niet compleet is omdat de bijgevoegde tekening niet voldoet aan de door ons gestelde eisen.

Op 24 juni hebben wij aangepaste tekeningen ontvangen. Deze tekeningen maken deel uit van de vergunningaanvraag.

De termijn voor het nemen van het besluit wordt opgeschort tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld of de door ons gestelde termijn voor aanvulling ongebruikt is verstreken. Conform artikel 4:15 van de Awb is de termijn opgeschort met 43 dagen.

Conform artikel 3:11 en 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht hebben wij een ontwerpbesluit vastgesteld en deze bekendgemaakt. Deze ontwerpbesluit heeft vanaf maandag 21 september 2015 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbesluit zijn zienswijzen ingediend. Onder Belangenafweging zullen wij ingaan op de ingediende zienswijzen.

Beroep

Naar aanleiding van het besluit is bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State beroep aangetekend door Mr. R.E. Ruitenbergh-Segal, Piet Heinkade 215, 1019 HM Amsterdam, namens Maatschap Van Wetten – Van Dijk. Dit beroepschrift is ter zitting behandeld op 14 juli 2016.

In ons verweer op het beroepschrift hebben wij reeds aangegeven dat voorschrift 1 van de vergunning in zoverre gebrekkig is nu Rijkswaterstaat daarvoor abusievelijk de onjuiste kaarten heeft toegevoegd. Dit heeft echter niet geleid tot een inhoudelijk onjuist besluit.

Als gevolg hiervan heeft de Afdeling bestuursrechtspraak met het oog op een spoedige beslechting van het geschil heeft de Afdeling in een tussenuitspraak ons in de gelegenheid gesteld het gebrek in het bestreden besluit te herstellen door artikel 1 van de voorschriften te wijzigen. Afdeling 3.4. van de Awb behoeft bij de voorbereiding van onderhavig besluit niet opnieuw te worden toegepast, het besluit dient op de wettelijk voorgeschreven wijze bekendgemaakt te worden. De Afdeling heeft ons opgedragen het gebrek binnen 8 weken na verzending van de tussenuitspraak te herstellen en de uitkomst mede te delen aan de Afdeling en de maatschap Van Wetten-Van Dijk.

Op 5 september 2016 heeft Rijkswaterstaat de juiste kaarten toegezonden. Onderstaand herstellen wij het gebrek te door voorschrift 1 van de vergunning te wijzigen.

De zinsnede:

“plantekeningen nr. 258135_HEE_DTM_6 (vergravingen), 258135_HEE_DTM_7 (ligging dwarsprofielen) en twee profielen bladen 258135_HEE_DP_1 en 2. Alle tekeningen zijn gedateerd 18 juni 2015” ;

wordt hierbij vervangen door :

“plantekeningen nr. 258135_HEE_DTM_6 versie D4 (vergravingen, gedateerd 14 april 2016), 258135_HEE_DTM_7 versie D3 (ligging dwarsprofielen, gedateerd 14 april 2016) en twee profielen bladen 258135_HEE_DP_1 versie D2 en 258135_HEE_DP_2 versie D2 (gedateerd 15 juli 2016”).

Milieueffectrapportage

Ingevolge de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage dient voor de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem een milieueffectrapportage (MER) te worden opgesteld in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 25 hectare (ha) of meer (onderdeel C, categorie 16.1).

De aangevraagde ontgroning heeft een oppervlakte van ongeveer 150ha (feitelijke ontgraving) het gaat om 340ha in te richten gebied. Dit betekent dat de ontgrondingsvergunning een m.e.r.-plichtig besluit is. Daarnaast zijn de aanleg primaire waterkering en de Passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet m.e.r.-plichtige onderdelen. Voor het project is een MER opgesteld. Het MER rapport gedateerd 14 juni 2010 is bij de ontgrondingsaanvraag ingediend en wordt samen met de ontwerp-beschikking ter inzage gelegd.

4. ADVIEZEN

De gemeente Neerijnen heeft ons verzoek om advies voorgelegd aan de Omgevingsdienst Rivierenland. De omgevingsdienst geeft aan dat het bodemonderzoek niet conform de geldende normen is uitgevoerd. Dit betekent dat grondtoepassingen op de landbodem op basis van bij de ontgrondingsaanvraag gevoegde stukken niet geaccepteerd worden.

Waterschap Rivierenland heeft ons bij brief van 11 juni 2015 positief geadviseerd. Voor het project Heesseltsche Uiterwaarden heeft Rijkswaterstaat een aanvraag om watervergunning ingediend en het waterschap verwacht deze vergunning te kunnen verlenen.

II. BELANGENAFWEGING

In de Ontgrondingenwet wordt bepaald dat besluiten op ontgrondingsaanvragen worden genomen op basis van een afweging van alle betrokken belangen.

In het onderhavige geval gaat het om de volgende belangen:

- a. planologie;
- b. hoogwaterveiligheid;
- c. waterhuishouding;
- d. natuur en landschap;
- e. archeologie;
- f. bodemkwaliteit.
- g. zienswijzen

Ad a planologie

Volgens de omgevingsvisie Gelderland liggen de Heesseltsche Uiterwaarden binnen het Gelders Natuur Netwerk. De uiterwaard heeft volgens het op 28 november 2013 vastgestelde bestemmingsplan Heesseltsche Uiterwaarden de bestemming natuur. De te graven geulen zijn als water bestemd. Enkele particuliere percelen hebben een agrarische bestemming gehouden. Naar ons oordeel is de beoogde herinrichting van de Heesseltsche Uiterwaarden in overeenstemming met ons ruimtelijk ordeningsbeleid. Het bestemmingsplan maakt de herinrichting mogelijk. Er zijn dan ook geen planologische belemmeringen voor het verlenen van de gevraagde vergunning.

Ad b hoogwaterveiligheid

Uit rivierkundige berekeningen die als onderdeel van het MER zijn uitgevoerd blijkt dat de herinrichting voldoet aan de doelstelling namelijk een waterstandsverlaging van minimaal 5,5 cm bij een maatgevende afvoer van 16.000m³/s. Bij het vaststellen van het Voorkeursalternatief (MIRT 3) is naast deze waterstandsverlaging ook rekening gehouden met andere rivierkundige aspecten zoals veiligheid voor de scheepvaart en opstuwing benedenstrooms van het projectgebied. Uit oogpunt van hoogwaterveiligheid beoordelen wij de aanvraag positief. Overigens worden rivierkundige zaken geregeld in het Projectplan Water. Gelet op het feit dat de ontgrondingsvergunning door Rijkswaterstaat wordt aangevraagd nemen wij aan dat er geen rivierkundige belangen in het geding zijn die door het uitvoeren van de gevraagde ontgroning geschaad zouden worden.

Ad c waterhuishouding

Bij de aanvraag is een hydrologisch onderzoek naar de effecten op de grondwaterstanden gevoegd. Daarbij is met name gekeken naar de effecten op de grondwaterstanden in het binnendijkse gebied. Uit het onderzoek blijkt dat de aanleg van de nevengeul en strangen een beperkt effect heeft. In combinatie met de verondieping van de zandplassen is het effect verwaarloosbaar klein. Dit onderzoek is gebaseerd op model berekeningen. Het is niet

uitgesloten dat de werkelijke situatie afwijkt van de geschematiseerde situatie waarmee is gerekend. Om dat te monitoren is reeds een peilbuizenmeetnet ingericht. Omdat de werkzaamheden gedeeltelijk zullen plaatsvinden in de buitendijks gelegen beschermingszone van de waterkering is een watervergunning van het waterschap nodig. Deze vergunning is aangevraagd en het Waterschap Rivierenland heeft aangegeven dat deze vergunning naar verwachting verleend kan worden. Het waterschap adviseert daarom positief over de ontgrondingsaanvraag. Onze conclusie op grond van vorenstaande is dat het belang van de waterhuishouding niet wordt geschaad door de beoogde ontgroning.

Ad d natuur en landschap

Naast de verbetering van de hoogwaterveiligheid is natuurontwikkeling een belangrijke doelstelling van het project. Het inrichtingsplan voorziet in de ontwikkeling van 206ha riviernatuur. De herinrichting heeft een gunstig effect op een groot aantal habitattypen van het Natura 2000 gebied Rijntakken. Door de toename van de rivierdynamiek ontstaan er goede mogelijkheden voor de ontwikkeling van Stroomdalgraslanden, Slikkige oevers, Glanshaverhooilanden Alluviale bossen.

In het kader van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet vindt een meer gedetailleerde beoordeling van de verschillende natuuraspecten plaats.

De effecten op soorten en habitats zijn gedetailleerd onderzocht en beschreven in de bij de aanvraag gevoegde Natuurtoets en Passende beoordeling. Gelet op de verdeling van bevoegdheden tussen rijk en provincie is bij beide een Natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd. Deze vergunningen zijn inmiddels in ontwerp verleend. Een ontheffing art 75 Flora- en faunawet is aangevraagd en kan gelet op de resultaten van het natuuronderzoek worden verleend.

Wat betreft ontgrondingsaanvraag zijn wij van oordeel dat de voorgenomen ontgroning van belang is voor de in dit gebied gewenste natuurontwikkeling. De wettelijke bescherming van bestaande natuur vormt geen belemmering voor het uitvoeren van de beoogde werkzaamheden.

Ad e archeologie

In verband met de beoogde graafwerkzaamheden is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd en een inventariserend veldonderzoek. Het onderzoek heeft de lage archeologische verwachting bevestigd.

In het gebied zijn oude strangen aanwezig en het zou kunnen dat daarin nog archeologische resten aanwezig zijn. Bijvoorbeeld scheepswrakken of rituele deposities van bijzondere voorwerpen of offers van mensen of dieren. Om deze reden moet op plaatsen waar de nieuwe geulen overlappen met oude strangen het graafwerk worden uitgevoerd onder archeologische begeleiding. (In het archeologisch onderzoek zijn de betreffende terreingedeelten aangeduid als zone B.) Het programma van eisen dat hiervoor is opgesteld is niet bij de ontgrondingsaanvraag gevoegd en is ook nog niet goedgekeurd door de provinciale archeoloog.

Wij zullen in de onderhavige vergunning een voorschrift opnemen dat de op terreingedeelten aangeduid als zone B het graafwerk onder archeologische begeleiding moet plaatsvinden volgens een door de provinciale archeoloog goedgekeurd Programma van Eisen. Het archeologisch belang is daarmee naar ons oordeel voldoende gewaarborgd.

Ad f bodemkwaliteit

Bij de ontgrondingsaanvraag is een door Oranjewoud in opdracht van Rijkswaterstaat uitgevoerd Milieuhygiënisch en fysisch (water)bodemonderzoek gevoegd. Verder is een door Antea opgesteld rapport bijgevoegd waarin een uitgebreide onderbouwing is gegeven van de beoogde toepassing van grond voor de herinrichting onder het Besluit Bodem Kwaliteit. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken is de conclusie dat de (water)bodemkwaliteit in de Heesseltse Uiterwaarden geen belemmering vormt voor het uitvoeren van het project. Indien sprake is van toepassing op landbodem zal mogelijk in het kader van de hiervoor geldende wet en regelgeving

nog nader onderzoek moeten plaatsvinden. (zie het advies van de Omgevingsdienst Rivierenland).

Ad g zienswijzen

Tegen de ontwerpbesluiting zijn vijf zienswijzen ingediend. Wij geven onderstaand een beknopte weergave van de inhoud en vervolgens onze reactie daarop.

1. Mr. R.E. Ruitenbergh-Segal, Piet Heinkade 215, 1019 HM Amsterdam (namens Maatschap Van Wetten – Van Dijk)

In de door Mr Ruitenbergh-Segal ingediende zienswijze van 28 oktober 2015 wordt ook verwezen naar een brief die door de Maatschap aan gedeputeerde mw Meijers is geschreven op 29 september 2015. Wij nemen de inhoud van deze brief mee als zienswijze in de onderhavige procedure.

a. De Maatschap Van Wetten Van Dijk heeft een agrarisch bedrijf met een grondgebruik van 65,5ha. In de Heesseltse uiterwaarden ligt 5,5ha eigen grond en 19,5ha gepachte grond. De voorgenomen herinrichting van de Heesseltsche Uiterwaarden betekent dat het bedrijf 25ha grond kwijt raakt. Daar komt nog bij dat ook nog minimaal 17ha grond van het bedrijf binnen het gebied ligt waar in het kader van Waalweelde West de nevengeul Varik – Heesselt is voorzien. De resterende oppervlakte van 23,5ha is te klein voor een levensvatbaar landbouwbedrijf. Dringend verzoek is om in overleg naar een oplossing te zoeken en de mogelijkheid te onderzoeken om het totale bedrijf aan te kopen zodat een verplaatsing mogelijk wordt en er weer een toekomst is voor het bedrijf.

Ad a

Dat Rijkswaterstaat geen eigenaar is van alle gronden in het gebied waarvoor deze vergunning wordt verleend betekent niet dat de ontgrondingsvergunning niet kan worden verleend. Het overgrote deel van het in totaal 340ha grootte gebied is rijkseigendom. Onderdelen van het plan die nog niet in eigendom zijn kunnen uiteraard niet worden ontgrond zonder toestemming van de eigenaar. Rijkswaterstaat heeft ons desgevraagd laten weten in overleg te zijn met de Maatschap om tot een minnelijke schikking te komen.

b. Rijkswaterstaat is geen eigenaar en zal dat de eerst komende twee jaar ook niet zijn. Om deze reden dient Rijkswaterstaat niet als belanghebbende aangemerkt te worden en dient de aanvraag niet ontvankelijk verklaard te worden. Het eigendomsrecht staat de uitvoering van de vergunning in de weg. Rijkswaterstaat heeft geen belang omdat vaststaat dat het plan niet gerealiseerd kan worden.

Ad b.

In artikel 1:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat onder aanvraag wordt verstaan een verzoek van een belanghebbende een besluit te nemen. De omstandigheid dat Rijkswaterstaat geen eigenaar is van alle gronden in het gebied waarvoor een vergunning wordt verleend, brengt niet mee dat zij geen belanghebbende is in de zin van de Awb. De uitvoering van de werkzaamheden kan evenwel pas plaatsvinden nadat de betreffende eigenaar van de gronden hiervoor toestemming heeft verleend, zodat geen inbreuk op het eigendomsrecht plaatsvindt.

c. De omgevingsdienst Rivierenland heeft een negatief advies uitgebracht. Uit het ontwerpbesluit blijkt niet dat het advies serieus is betrokken bij de belangenafweging. Dit is niet in overeenstemming met art 3:50 Awb. Verzocht wordt het advies van de Omgevingsdienst alsnog op te volgen en de Ontgrondingsvergunning niet af te geven.

Ad c.

De omgevingsdienst maakt op zich geen bezwaar tegen het verlenen van de vergunning. De dienst wijst er op dat het bij de aanvraag gevoegde bodemonderzoek niet voldoende is om toepassing van vrijkomende specie op landbodem toe te staan. De ontgrondingsvergunning ziet uitsluitend op het graafwerk en toepassing in het gebied de Heesseltse Uiterwaarden. De uiterwaarden worden aangemerkt als waterbodem. Als er grond wordt afgevoerd voor toepassing op landbodem dan is nieuw bodemonderzoek vereist op basis van de daarvoor geldende wet en regelgeving. Voor de ontgrondingsactiviteit als zodanig geldt dat niet.

2. P.F en C.I.J. van den Heuvel, Steenfabriek 1, 4063 CE Heesselt

a. Het MER rapport is meer dan 5 jaar oud en het plan is sindsdien op veel punten gewijzigd.

Ad a. Voor een M.E.R. rapportage bestaat geen wettelijke geldigheidsduur. Van belang is dat het onderzoek naar de milieueffecten voldoende is om deze bij de besluitvorming over de huidige vergunning aanvraag volwaardig mee te wegen. Naar ons oordeel is dat het geval. Het plan is weliswaar op onderdelen gewijzigd maar het betreft relatief beperkte wijzigingen waarvoor naar ons oordeel geen nieuw milieueffectonderzoek nodig is.

b. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de bestaande asbest op en in de grond.

Ad b. De aanwezigheid van asbest vormt op zich geen reden om de gevraagde ontgrondingsvergunning te weigeren. Bij graafwerkzaamheden in met asbest verontreinigd gebied zal rekening gehouden moeten worden met de geldende wet en regelgeving. Dit betreft de wijze van uitvoering (veilige werkomstandigheden) en ook de verwerking en afzet van vrijkomende materialen.

Overigens blijkt uit in opdracht van Rijkswaterstaat uitgevoerd onderzoek naar de aanwezigheid van asbest op het terrein van de voormalige steenfabriek dat de hoeveelheden asbest relatief beperkt zijn en dat het gaat om "goed hechtgebonden" asbest. (Rapport Anteagroup, 8 januari 2015). Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het besluit.

c. Het is onduidelijk hoe breed de geul wordt.

Ad c. Op de bij de vergunning behorende tekeningen is de geul duidelijk ingetekend. Volgens vergunning voorschrift 1 van deze vergunning mag buiten de insteek, talud- en bodemlijnen niet gegraven worden. De omvang van de geul is hiermee vastgelegd.

d. De ontgrondingsvergunning heeft betrekking op perceel Varik C437 en E715. Deze percelen zijn in mijn bezit door verjaring en mijn schuurtje staat er op.

Ad d. De eigendomssituatie vormt geen belemmering voor het verlenen van de gevraagde vergunning (zie ook reactie op zienswijze 1a). Volgens de bij de aanvraag gevoegde kadastrale informatie zijn de percelen eigendom van Staatsbosbeheer. Kennelijk wordt het eigendom betwist maar dat is een privaatrechtelijke zaak die in het kader van de Ontgrondingenwet geen rol speelt. Overigens staat het schuurtje buiten de insteek van de ontgraving. Rijkswaterstaat heeft in een reactie op de zienswijze aangegeven dat het schuurtje kan blijven staan.

e. Het beheer van de gronden die nog niet in bezit van Rijkswaterstaat zijn is niet geregeld.

Ad e. De ontgrondingsvergunning ziet niet op het beheer van het gebied nadat de ontgraving is uitgevoerd. Wij achten het overigens wel van belang dat het beheer goed geregeld is. Er is voor de Heesseltsche Uiterwaarden is een beheerplan opgesteld en als bijlage bij de ontgrondingsaanvraag gevoegd. ("Beheerplan Heesseltsche Uiterwaarden", d.d. 18 april 2011)

Dit beheerplan maakt deel uit van de beheerovereenkomst die door Gemeente Neerijnen, Staatsbosbeheer, Waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat in het kader van de herinrichting van de Heesseltsche Uiterwaarden is afgesloten. Het beheerplan heeft betrekking op het beheer na herinrichting.

f. Door de ophoging naast mijn perceel krijg ik te maken met wateroverlast.

Ad f De ophoging en eventuele effecten daarbij voor omwonenden wordt ondermeer geregeld via de Omgevingsvergunning. Overigens is de ophoging van de terp waarom het hier gaat beperkt en extra wateroverlast ten gevolge hiervan wordt niet verwacht. Als zich een probleem zou voordoen met afstromend oppervlaktewater dan is dat eenvoudig technisch op te lossen met een greppel.

g. In de grond naast mijn perceel zit asbest. Bezwaar tegen het afdekken met 0.5 tot 1 meter grond waarna er vee op komt te lopen.

Ad g. Hier is naar ons oordeel geen sprake van een bij de ontgroning betrokken belang. Voor zover van belang verwijzen wij naar onze reactie op zienswijze 2b.

h. Recht van overpad m.b.t. de oprit naar mijn huis wordt niet gerespecteerd.

Ad h. Een zakelijk recht van overpad valt onder het privaatrecht en buiten de reikwijdte van de Ontgrondingenwet.

i. Er bestaat risico op verdrinking van vee dat bij hoogwater opgesloten kan raken op de landtong.

Ad i. Dit is een zaak voor het beheer cq de beheerder. Zoals eerder opgemerkt wordt het beheer niet geregeld in de ontgrondingsvergunning.

j. Het uitgevoerde bodem onderzoek is volgens het advies van de Omgevingsdienst Rivierenland onvoldoende.

Ad j. zie reactie 1c

k. Voor mijn burens zijn specifieke voorzieningen gepland voor de bescherming en toegankelijkheid van hun huis t.o.v. de geul. Voor mij ontbreken deze voorzieningen.

Ad k. De voorzieningen waarop gedoeld wordt zijn nodig omdat het betreffende huis vlak bij de geul staat. Het huis van Van den Heuvel staat verder van de geul af en hij heeft ook geen kadastraal eigendom grenzend aan de geul. Wij onderschrijven de opvatting van RWS dat specifieke maatregelen hier niet nodig zijn.

l. Vrees voor overlast tijdens de uitvoering.

Ad l. Dit valt niet onder de reikwijdte van de Ontgrondingenwet omdat hiervoor specifieke wet en regelgeving geldt. De aannemer zal t.z.t. voorafgaand aan de uitvoering een omgevingsvergunning moeten aanvragen bij de gemeente Neerijnen. Daarin geeft de aannemer aan hoe hij het werk wil uitvoeren en hoe hij overlast voor aanwonenden beperkt. In de omgevingsvergunning worden voorschriften opgenomen gericht op het beperken van overlast.

m. De planvorming van de By-pass Varik-Heesselt betekent dat het project Herinrichting Heesseltse Uiterwaarden niet meer als No-regret maatregel aangemerkt kan worden. Er is geen afstemming en de effecten die beide ingrepen op elkaar hebben zijn niet onderzocht.

Ad m. Er is ambtelijke afstemming tussen beide op zichzelf staande plannen, die elk hun eigen planning kennen. De uitwerking van de hoogwatergeul door de provincie is momenteel nog onvoldoende concreet om zinvol onderzoek te kunnen doen naar de mogelijke effecten op de Herinrichting Heesseltse Uiterwaarden. Dit betekent dat het no-regret principe vooralsnog blijft gelden.

n. Er is afgesproken dat elk jaar een schouwing zal plaatsvinden met de overheden die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van de Heesseltsche Uiterwaarden. Dit om te bepalen of de gemaakte afspraken zijn nagekomen en/of maatregelen voldoende blijken. Dit is tot nu toe niet gebeurd en van deze afspraak is niets terug te vinden.

Ad n. De afspraken waarop gedoeld wordt zijn vastgelegd in de beheersovereenkomst tussen Rijkswaterstaat, de gemeente Neerijnen, Waterschap Rivierenland en Staatsbosbeheer. (zie ook de reactie onder ad 2^e)

3. L. ten Brink, Waaldijk 1, 4063 CA Heesselt

a. De doelstelling van het plan om 5,5 cm waterstandsverlaging te realiseren is achterhaald. De beoogde waterstandsverlaging is al gerealiseerd door kribverlaging.

Ad a. Rijkswaterstaat heeft in de aanvraag aangegeven dat de herinrichting een bijdrage levert aan de robuustheid van het riviersysteem op de korte termijn en de veiligheidsdoelstelling op de lange termijn door middel van een waterstandsverlaging van minimaal 5,5 cm onder maatgevende omstandigheden. Rijkswaterstaat is rivierbeheerder en bevoegd gezag voor de Waterwet. Zoals eerder al aangegeven is in dit kader een Projectplan Water opgesteld en ter inzage gelegd. Het definitieve besluit Projectplan Waterwet wordt binnenkort tezamen met een antwoordnota op de binnengekomen zienswijzen vastgesteld.

b. De opmerkingen over het bevorderen van de doorstroming in de Heesseltse Uiterwaarden zijn niet realistisch. Dit heeft te maken met de brug van Zaltbommel die een flessehals vormt en met bouwen in de uiterwaarden.

Ad b. Zie reactie onder 3 Ad a.

c. De realisatie van de beoogde natuur is niet haalbaar door gebrek aan onderhoud. Het huidige onderhoud door boeren houdt het gebied open waardoor het een rijk vogelgebied is geworden. Het ontbreken van goed onderhoud door Staatsbosbeheer zal er toe leiden dat het gebied dicht groeit met wilgen en braamstruiken.

Ad c.

De herinrichting van de Heesseltse Uiterwaard is mede bedoeld om natuurdoelen te realiseren. Daarbij gaat het om minimaal 206 ha dynamische riviernatuur in de vorm van moerassen, slikkige oevers, zachthout oobos en stroomdalgrasland (NURG-doelstelling). Daarmee heeft de herinrichting ook een gunstig effect op een groot aantal habitat typen van het Natura 2000 gebied Rijntakken. Over het beheer en onderhoud zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in een overeenkomst tussen het Rijk (Rijkswaterstaat), gemeente Neerijnen, Waterschap Rivierenland en Staatsbosbeheer. De basis voor deze overeenkomst is het Beheerplan Heesseltsche Uiterwaarden dat bij de vergunningaanvraag is gevoegd. Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

d. Er ontbreekt belangrijk vooronderzoek van de flora. Er is onvoldoende gekeken naar de aanwezige natuur (Rivierrombout).

Ad d. Bij de ontgrondingsaanvraag is een Passende beoordeling gevoegd en een Natuurtoets. Op basis van deze onderzoeken is het aannemelijk dat de wettelijke bescherming van soorten en habitats geen belemmering is voor het uitvoeren van de gevraagde ontgroning. De wettelijke bescherming van bestaande natuur wordt gewaarborgd door de Natuurbeschermingswet en door de Flora- en faunawet. In dat kader vindt een meer gedetailleerde beoordeling van de verschillende natuuraspecten plaats.

e. Door toename van de frequentie van onderlopen daalt de waarde van mijn buitendijks gelegen woning aanzienlijk. Ik vraag een bescherming tegen het graven in de grond rondom mijn erf, het tast de stabiliteit van de ophoging aan. Ik vraag een ruime beschermingszone rond de terpen waarop de buitendijkse huizen gebouwd zijn.

Ad e. Voor het ontwerp Projectplan Waterwet d.d. 24-06-2015 is de herinrichting van de Heesseltsche Uiterwaarden onder meer getoetst op de voorkoming c.q. beperking van wateroverlast (zie par. 2a, pag. 6-7). Uit het geohydrologische onderzoek (bijlage 6 van het Projectplan Waterwet en bijlage van dit besluit Ontgrondingenwet) blijkt dat de herinrichting geen negatieve effecten heeft op de (geo)hydrologische situatie in de (binnen- en buitendijkse) omgeving. Toename van wateroverlast wordt niet verwacht. Het geohydrologisch onderzoek is geaccordeerd door Waterschap Rivierenland (bijlage 1 van het rapport).

f. Er moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van asbest onder de betonplaat op het hoogwatervrije terrein.

Ad f. zie 2ad b

g. Het open landschap met weiden wordt hoog gewaardeerd en zou behouden moeten blijven. Het wordt hoog gewaardeerd dat de lucht hier onbelemmerd gezien kan worden (prachtige wolken luchten). Nieuwe natuur met zichtlijnen zijn al overal. Voor de afwisseling zou het waardevol zijn hier het weidse landschap te behouden.

Ad g.

In het bij de aanvraag behorende Inrichtings- en uitvoeringsplan is uitvoerig ingegaan op de ruimtelijke kwaliteiten van het gebied en de daarop gebaseerde ontwerpeisen. Het huidige open landschap zal veranderen in een gebied met geulen en strangen. Door de ontwikkeling van oobos verminderd de openheid. Er is wel voorzien in een aantal zichtassen vanaf de dijk. Door de herinrichting verandert het gebied maar naar ons oordeel is de ruimtelijke kwaliteit van het gebied voldoende gewaarborgd.

4. L. Schut, Waalbandijk 62, 4063 CC Heesselt

a. Het MER rapport is meer dan 5 jaar oud en het plan is sindsdien op veel punten gewijzigd.

Ad a. Voor een M.E.R. rapportage bestaat geen wettelijke geldigheidsduur. Van belang is dat het onderzoek naar de milieueffecten voldoende is om deze bij de besluitvorming over de huidige vergunning aanvraag volwaardig mee te wegen. Naar ons oordeel is dat het geval. Het plan is weliswaar op onderdelen gewijzigd maar het betreft relatief beperkte wijzigingen waarvoor naar ons oordeel geen nieuw milieueffectonderzoek nodig is.

b. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de bestaande asbest op en in de grond.

Ad b. De aanwezigheid van asbest vormt op zich geen reden om de gevraagde ontgrondingsvergunning te weigeren. Bij graafwerkzaamheden in met asbest verontreinigd gebied zal rekening gehouden moeten worden met de geldende wet en regelgeving. Dit betreft

de wijze van uitvoering (veilige werkomstandigheden) en ook de verwerking en afzet van vrijkomende materialen.

Overigens blijkt uit in opdracht van Rijkswaterstaat, uitgevoerd onderzoek naar de aanwezigheid van asbest op het terrein van de voormalige steenfabriek, dat de hoeveelheden asbest relatief beperkt zijn en dat het gaat om “goed hechtgebonden” asbest. (Rapport Anteagroup, 8 januari 2015). Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het besluit.

c. Er bestaat risico op verdrinking van vee dat bij hoogwater opgesloten kan raken op de landtong.

Ad c. Dit is een zaak voor het beheer cq de beheerder. Zoals eerder opgemerkt wordt het beheer niet geregeld in de ontgrondingsvergunning.

d. Het uitgevoerde bodemonderzoek is volgens het advies van de Omgevingsdienst Rivierenland onvoldoende.

Ad d. zie reactie 1c

e. Vrees voor overlast tijdens de uitvoering.

Ad e. Dit valt niet onder de reikwijdte van de Ontgrondingenwet omdat hiervoor specifieke wet en regelgeving geldt. De aannemer zal t.z.t. voorafgaand aan de uitvoering een omgevingsvergunning moeten aanvragen bij de gemeente Neerijnen. Daarin geeft de aannemer aan hoe hij het werk wil uitvoeren en hoe hij overlast voor aanwonenden beperkt. In de omgevingsvergunning worden voorschriften opgenomen gericht op het beperken van overlast.

f. De planvorming van de By-pass Varik-Heesselt betekent dat het project Herinrichting Heesseltse Uiterwaarden niet meer als No-regret maatregel aangemerkt kan worden. Er is geen afstemming en de effecten die beide ingrepen op elkaar hebben zijn niet onderzocht.

Ad f. Er is ambtelijke afstemming tussen beide op zichzelf staande plannen, die elk hun eigen planning kennen. De uitwerking van de hoogwatergeul door de provincie is momenteel nog onvoldoende concreet om zinvol onderzoek te kunnen doen naar de mogelijke effecten op de Herinrichting Heesseltse Uiterwaarden. Dit betekent dat het no-regret principe vooralsnog blijft gelden.

g. Er is afgesproken dat elk jaar een schouwing zal plaatsvinden met de overheden die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van de Heesseltsche Uiterwaarden. Dit om te bepalen of de gemaakte afspraken zijn nagekomen en of maatregelen voldoende blijken. Dit is tot nu toe niet gebeurd en van deze afspraak is niets terug te vinden.

Ad g. De afspraken waarop gedoeld wordt zijn vastgelegd in de beheersovereenkomst tussen Rijkswaterstaat, de gemeente Neerijnen, Waterschap Rivierenland en Staatsbosbeheer. (zie ook de reactie onder ad 2^e)

5. J.C. Toppen, Waalbandijk 7, 4063 CA Heesselt

a. Naast de doelstellingen hoogwaterveiligheid en nieuwe natuur zou ook de winning van 824.533m³ vermarktbaar zand als doelstelling opgenomen moeten worden.

Ad a. Zandwinning is geen doelstelling van het project. Een gevolg van de realisatie is wel een overschot aan vermarktbaar klei en zand. Dit wordt door de aannemer afgevoerd.

b. Onderschrijft wel de doelstelling hoogwaterveiligheid maar betwijfelt of het plan het beoogde effect realiseert.

Ad b. Uit rivierkundige berekeningen blijkt dat een waterstandsverlaging van 5.5cm wordt gerealiseerd.

c. Vraagt zich af wie om nieuwe natuur heeft gevraagd, insprekers willen juist huidige natuur behouden.

Ad c. Natuurontwikkeling is een doelstelling uit het rijksprogramma Nadere Uitwerking Rivierengebied (NURG) en en Gelders Natuurnetwerk.

d. Wijst erop dat er geen systematisch onderzoek en beoordeling heeft plaatsgevonden van bestaande flora en mogelijke aantasting hiervan door de geplande werkzaamheden.

Ad d. In het ontwerpbesluit is vermeld dat een meer gedetailleerde beoordeling van de verschillende natuuraspecten plaatsvindt in het kader van de daarvoor bestemde wetten, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet.

e. Bewoners ondervinden schade in de vorm van aantasting van de kwaliteit van de omgeving, aantasting van de waterhuishouding en mogelijke aantasting van de waarde van onroerend goed en de gevolgen van de grootschalige winning.

Ad e. De herinrichting Heesseltsewaard is uitgebreid getoetst aan geldende wet en regelgeving en vervolgens worden de verschillende vergunningen waaronder de onderhavige ontgrondingsvergunning verleend. De beoogde herinrichting past ook in het geldende bestemmingsplan. Naar ons oordeel is er geen sprake van onevenredige schade ten gevolge van de genomen besluiten.

f. Burgers woonachtig in het gebied zijn niet als belangengroep meegenomen en gehoord terwijl zij de nadelige gevolgen ondervinden. In het ontwerpbesluit wordt niet aangegeven hoe bewoners zullen worden betrokken of geïnformeerd.

Ad f. Burger die geraakt worden door het plan zijn gehoord middels een adviesgroep, klankbordgroep, informatieavonden en voor een deel individueel. Toppen woont in een deel van het projectgebied waar geen maatregelen uitgevoerd worden.

g. Het MER is verouderd.

Ad g. Zie reactie onder 4 Ad a.

h. Een uitgewerkte samenhang met andere werkzaamheden in het gebied ontbreekt.

Ad h. Zie reactie onder 2 Ad m.

Naar ons oordeel geven de ingediende zienswijzen geen aanleiding tot wijzigingen t.o.v. het ontwerpbesluit.

Andere belangen die geschaad zouden kunnen worden door de beoogde ontgroning, zijn voor zover ons bekend niet in het geding.

CONCLUSIE

Op grond van vorenstaande overwegingen komen wij tot de conclusie dat de aangevraagde ontgroning van belang is uit het oogpunt van hoogwaterveiligheid en natuurontwikkeling. Uit oogpunt van andere betrokken belangen ontmoet de ontgroning geen overwegende bezwaren. Dit betekent dat de gevraagde vergunning kan worden verleend.

III. BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland,
gelet op de Ontgrondingenwet en de Omgevingsverordening Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

Aan Rijkswaterstaat Oost Nederland vergunning te verlenen voor het ontgronden van de percelen kadastraal bekend gemeente Est en Opijnen, sectie D, nr. 99, 100, 114 en sectie E, nr. 390, 391, 392 en 393. Varik, sectie E, nrs. 46 t/m 54, 56, 212, 213, 214, 229, 230, 233 t/m 240, 715, 736, 822, sectie C, nrs. 205, 206, 207, 212, 297, 298, 301, 303, 343, 379, 380, 381, 389, 430, 437 en 453 onder de volgende voorschriften:

Oplevering

- 1 De ontgroning moet uitgevoerd en ingericht worden overeenkomstig de aan dit besluit toegevoegde en daarvan deel uitmakende plantekeningen nr. 258135_HEE_DTM_6 versie D4 (vergravingen, gedateerd 14 april 2016), 258135_HEE_DTM_7 versie D3 (ligging dwarsprofielen, gedateerd 14 april 2016) en twee profielen bladen 258135_HEE_DP_1 versie D2 en 258135_HEE_DP_2 versie D2 (gedateerd 15 juli 2016"). Dit betekent dat er geen ontgroning mag plaatsvinden buiten de insteek en beneden het vlak van de taluds en bodemlijnen.
- 2 De ontgroning krachtens dit besluit dient volgens de gestelde voorschriften opgeleverd te zijn binnen 3 jaar na aanvang van de ontgrondingswerkzaamheden.
- 3 Bij tussentijdse beëindiging van de ontgroning moet deze worden afgewerkt volgens door Gedeputeerde Staten te stellen voorschriften.
- 4 Revisietekeningen moeten binnen 3 maanden na afronding van de ontgrondingswerkzaamheden aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden. Op deze tekeningen dienen eventuele verschillen tussen de vergunningstekening en de oplevering aangegeven te zijn.

Start ontgroning

- 5 Houder is verplicht de aanvang van de ontgroning minimaal twee weken van tevoren te melden bij het Provincieloket van de provincie Gelderland, telefoon (026) 359 99 99 of via post@gelderland.nl
- 6 Houder is verplicht voor aanvang van de werkzaamheden een digitaal bestand (uitwisselingsformaat DXF, DWG of NEN 1878) van de uitvoeringstekeningen aan ons beschikbaar te stellen.
- 7 Houder is verplicht (per ontgrondingsfase) een **werkplan** op te stellen, aangevende de wijze waarop, en ook de volgorde en de tijdsduur waarin, de te verrichten werk-

zaamheden (ontgravings-, opslag- en inrichtingswerkzaamheden) zullen worden uitgevoerd.

Het werkplan moet in ieder geval bevatten:

- een overzicht van de te verrichten werkzaamheden, daarbij moeten de ontgrondingswerkzaamheden en de inrichtingswerkzaamheden worden aangegeven.
- uitvoeringstekeningen (gerelateerd aan de coördinaten van het Rijksdriehoeksstelsel) waarop de huidige terreinsituatie is aangegeven en waarop tevens de nieuwe situatie is getekend;
- een sluitend grondstromenplan waarmee wordt aangetoond dat de voorgeschreven eindoplevering kan worden gerealiseerd. Dit betekent dat te allen tijde voldoende specie beschikbaar moet zijn om de aanvullingen te realiseren;
- De naar verwachting te winnen hoeveelheid delfstoffen onderscheiden naar grint, industriezand, ophoogzand en keramische klei;
- een specificatie van de hoeveelheden voor aanvulling te gebruiken specie;
- de situering van de benodigde depots;
- de voorzieningen ten behoeve van het specietransport;
- het (win) materiaal waarmee en de wijze waarop de diverse werkzaamheden worden uitgevoerd;
- de wijze waarop de taluds worden gemaakt en afgewerkt;
- de termijn waarop de werkzaamheden worden afgerond.

Bedoeld werkplan moet in tweevoud aan ons ter beoordeling worden toegezonden.

Met de ontgroning (van de betreffende ontgrondingsfase) krachtens dit besluit mag niet worden begonnen voordat wij met het plan hebben ingestemd. De werken moeten volgens dit werkplan worden uitgevoerd.

- 8 Bij de uitvoering van de vergunning dienen de werktuigen die ingezet worden met een GPS plaatsbepalingssysteem uitgerust te zijn.

Uitvoering

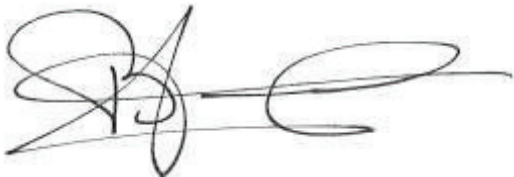
- 9 Het terrein moet in ordelijke toestand worden gehouden.
- 10 Als voor de uitvoering van de ontgroning een zandzuiger wordt ingezet moet deze uitgerust zijn met een plaatsbepalingssysteem en een dieptemeter, waarmee continu de diepte van de zuigmond en de afstand van de zuigmond tot de insteek bepaald kan worden. Plaatsbepaling moet iedere dag geschieden voor aanvang van de winwerkzaamheden en bij verplaatsing tijdens het winnen.
De plaatsbepaling moet digitaal worden bijgehouden, deze digitale gegevens dienen aan boord van het winwerktuig aanwezig te zijn. De gegevens inzake plaatsbepaling moeten op verzoek van Gedeputeerde Staten worden toegezonden.
- 11 Elke drie maanden en telkens wanneer Gedeputeerde Staten daartoe opdracht geven, moet de houder, ten genoegen van Gedeputeerde Staten, ter plaatse peilingen (laten) verrichten en de resultaten daarvan direct aan Gedeputeerde Staten doen toekomen. Indien de peilingen aanleiding geven tot het treffen van aanvullende maatregelen, is de houder verplicht binnen een door Gedeputeerde Staten te bepalen periode zulke maatregelen te treffen.
De maatregelen behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.
- 12 Door of vanwege de houder moet elk jaar voor 1 maart schriftelijk opgave worden gedaan van de in het voorafgaande kalenderjaar gewonnen en afgevoerde hoeveelheid

delfstoffen. Daarbij onderscheid maken in industriezand, ophoogzand, grint en keramische klei.

Geldigheidsduur

- 13 Deze vergunning vervalt drie jaar na datum verlening, indien met het ontgronden krachtens dit besluit geen begin is gemaakt. Indien de vergunning is opgeschort, wordt voornoemde vervalttermijn eveneens opgeschort.
- 14 Indien met het ontgronden nog geen begin is gemaakt en een gemotiveerd verzoek tot verlenging is ingediend, blijft, wanneer op dat verzoek niet voor de vervaldag is beslist, de vergunning van kracht tot het moment waarop op dat verzoek onherroepelijk is beslist; gedurende de periode, gelegen tussen de vervaldatum van deze vergunning en de datum waarop de beslissing op het verzoek om verlenging onherroepelijk is geworden, mag van deze vergunning geen gebruik worden gemaakt.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

H. Boerdam

m mogelijke schade aan eventuele kabels en leidingen te voorkomen, raden wij aan contact op te nemen met het Kabels en Leidingen Informatiecentrum, onderdeel van het Kadaster (via telefoonnummer 0800-0080 of via www.kadaster.nl/klic). Volgens de KLIC-procedure dient dit minimaal drie werkdagen voor het begin van de werkzaamheden te geschieden. Aan het KLIC kan worden doorgegeven waar en wanneer de ontgrondingswerkzaamheden zullen plaatsvinden. Het KLIC informeert de betrokken kabel- en leidingbeheerders, die vervolgens op hun beurt contact zullen opnemen met degene die de KLIC-melding heeft gedaan.

De Flora- en faunawet verbiedt het verstoren van broedvogels. Hiervoor worden geen ontheffingen verleend. Dit betekent dat tijdens het broedseizoen mogelijk op een aangepaste manier gewerkt moet worden teneinde verstoring van broedvogels te voorkomen.

Als tijdens de ontgrondingswerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, dient dit op grond van de Monumentenwet 1988 direct gemeld te worden bij de gemeente waar de ontgrondingswerkzaamheden worden uitgevoerd.

BEROEP

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.